اقتصاد کلان

رییس سازمان برنامه و بودجه تشریح کرد

نقشه راه دولت برای اشتغال ۹۷

رییس سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: برنامه پیشنهادی دولت در سال ۱۳۹۷ این است که با مجموع سرمایه‌گذاری ۳۲۷ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان، یک میلیون و۳۳ هزار فرصت شغلی ایجاد شد.

محمدباقر نوبخت در نشست خبری هفتگی خود کمابیش هفته در محل سازمان برنامه و بودجه کشور برگزار شد به تبیین سیاست‌های اشتغال و تولید در بودجه سال ۱۳۹۷ پرداخت وی، بیان کرد: از ۷۳ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومانی که برای تولید و اشتغال پیش‌بینی شده؛ ۳۵ هزار میلیارد از طریق تسهیلات بانکی، ۱۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات صندوق توسعه ملی، ۱۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان حامل‌های انرژی و بودجه عمومی و همچنین ۶ هزار میلیارد تومان مانده اعتبارات اشتغال روستایی در نظر گرفته شده است. معاون رییس جمهور ادامه داد: در زمینه دستیابی به رشد مثبت اقتصادی حرکت جدیدی را برای سرمایه‌گذاری آغاز کردیم که امسال به صورت پیشرفته‌تر آن را دنبال می‌کنیم. به گفته او، سال گذشته ۱۷ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان تسهیلات در اختیار ۲۴ هزار واحد خصوصی قرار گرفت که براساس آمار بانک مرکزی و مرکز آمار مثبت ۱/۱ درصد رشد سرمایه‌گذاری رشد دو رقمی اقتصاد را به همراه داشت.

کاهش نرخ بیکاری ۱۱/۲ درصدی

رییس سازمان برنامه و بودجه عنوان کرد: در سال ۱۳۹۷ برای اشتغال پیش‌بینی می‌شود که ۸۳۸ هزار نفر متقاضی جدیدوارد بازار کار می‌شوند. پس برای اینکه نرخ بیکاری را تقلیل دهیم، بیش از ۸۳۸ هزار فرصت شغلی باید ایجاد کنیم. با فرض ایجاد ۹۸۰ هزار شغل در سال آینده، می‌توانیم نرخ بیکاری را به ۱۱/۲ درصد کاهش دهیم. او اظهار داشت: همچنین پیش‌بینی می‌شود که جمعیت شاغل فارغ‌التحصیل دانشگاهی به طور متوسط سالانه ۶۸۶ هزار نفر افزایش یابد. پس باید بیش از ۷۰ درصد کل فرصت‌های شغلی ایجاد شده در این گروه باشد. وی با اشاره به برنامه دولت برای ایجاد اشتغال در ۸ حوزه، تصریح کرد: در حوزه احیای باغ‌های فرسوده ۳۴۰ هزار فرصت شغلی، مسکن روستایی، حمایتی و اجتماعی ۶۰ هزار فرصت شغلی، حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری ۲۲/۴ هزار فرصت شغلی، حمل‌ونقل عمومی برون‌شهری ۲/۷ هزار فرصت شغلی، بورس ماهی در قفس ۱۴ هزار فرصت شغلی، کشت گلخانه‌ای ۳۳ هزار فرصت شغلی، صنایع تکمیلی کشاورزی ۲۰ هزار فرصت شغلی، میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ۱۷۳ هزار فرصت شغلی، سیاست‌های فعال بازار کار ۲۲۱ هزار فرصت شغلی، برنامه‌های اشتغال خرد ۱۲۱/۸ هزار فرصت شغلی پیش‌بینی شده است.

پیش‌بینی ۴۴۰ هزار فرصت شغلی در بخش مسکن

دکتر نوبخت با اشاره به برنامه اشتغال دولت در بخش مسکن عنوان کرد: یک برنامه کمک به احیای بافت‌های فرسوده (۱۰۰ هزار واحد مسکونی) است که پیش‌بینی می‌شود در این حوزه ۴۴۰ هزار فرصت شغلی ایجاد شود. همچنین برنامه دیگر، کمک به تامین مسکن روستایی و اجتماعی با ایجاد ۵۰ هزار واحد مسکونی شهری و ۵۰ هزار واحد مسکونی روستایی است که پیش‌بینی می‌شود ۶۰ هزار فرصت شغلی ایجاد شود.

رییس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به برنامه‌های بخش حمل‌ونقل درون‌شهری و برون شهری، گفت: برای جلوگیری از افزایش آلاینده‌ها در شهرهای بزرگ، دو برنامه داریم که یک برنامه نوسازی حمل‌ونقل درون‌شهری و یک برنامه هم نوسازی حمل‌ونقل برون‌شهری است که در این راستا ۱۵ تا تاکسی، ۲ هزار اتوبوس، ۲ هزار مینی‌بوس و مینی‌بوس و ۲ هزار و ۵ کامیونت جایگزین خواهند شد.

وی ادامه داد: در بخش کشاورزی نیز در نظر داریم ۶۷ هزار فرصت شغلی ایجاد کنیم که سه طرح ذیل خواهد شد. یک طرح توسعه گلخانه‌ای با ۳۳ هزار فرصت شغلی، پرورش ماهی در قفس ۱۴ هزار فرصت شغلی و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی ۲۰ هزار فرصت شغلی خواهد بود.

۷۱ هزار پروژه نیمه تمام روی دست دولت

نوبخت اظهار داشت: حدود ۷۱ هزار پروژه ناتمام در دست دولت وجود دارد که شامل حدود ۶ هزار پروژه ملی و ۶۵ هزار پروژه استانی است. پیش‌بینی کردیم که حدود ۴ هزار مجلس از پروژه‌ها را در سال آینده واگذار کنیم. معاون رییس‌جمهور در ادامه در پاسخ به پرسش که منتقدان دولت معتقدند که دولت نمی‌تواند از پس هزینه‌های سهام عدالت برآید، عنوان کرد: این نکته در مجلس مطرح شد. ۲۹۰ نماینده مجلس داریم که هر کدام سلایقی دارند. البته مجلس این نظر را داشته باشد، هنوز رای‌گیری نشده است؛ ضمن اینکه قانون باید اجرایی شود. وی با اشاره به برنامه‌های اشتغال در بخش دولتی و استخدام‌های دولتی متذکر شد: قانون مدیریت خدمات کشوری مشخصا در بند «ب» و بند «ج» ماده ۲۴ این اجازه را به دولت داده که هر ۳ نفر که خارج می‌شود، یک نفر را جذب کند. سال جاری استخدام‌هایی داشتیم و سال آتی هم احتمالا داشته باشیم. این تعداد در حدود ۲۰ تا ۳۰ هزار نفر خواهد بود. پس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به کاهش قیمت بنزین و برنامه اشتغال دولت از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی گفت: در مجلس کمیسیون تلفیق رقم ۱۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان را به ۱۰ هزار میلیارد تومان تقلیل داد و نوع محل را هم عوض کرد به جای اصلاح قیمت حامل‌های انرژی از فروش اموال تکمیلی این را تعیین کرد. اینکه در نهایت مجلس چه تصمیمی داشته باشد، منتظر تصمیم مجلس خواهیم بود. سازمان برنامه

نفت

سخنگوی شرکت ملی نفتکش از آخرین اخبار نفتکش ایرانی می‌گوید

از تعلل چینی‌ها در اطفای حریق تا احتمال زنده بودن خدمه

گروه اقتصادی | در حالی که هنوز کشتی نفتکش ایرانی در آتش می‌سوزد، سخنگوی شرکت ملی نفتکش از تعلل یاشاید کم‌کاری چینی‌ها سخن به میان آورد و گفت: «ما کمک از ژاپنی‌ها خواستیم که در این منابع چینی‌ها برای تسریع در عملیات اطفا قدم وارد کنیم. طبق آخرین خبری که از این حادثه دریافت کردیم، متوجه شدیم شکافی در سمت چپ نفتکش ایجاد شده و آب به مخازن آن نفوذ کرده است و در حال حاضر نفتکش به حالت صاف درآمده است.»

بهرامی در پاسخ به این سوال که آیا طرف چینی همکاری لازم را برای اطفای حریق می‌کند یا خیر؟ پاسخ داد: «اختلاف نظرهایی بین تیم چینی و ایران وجود دارد. چینی‌ها حجم آتش و وجود مواد فرار را مطرح می‌کردند که تاشعاع چندصد متری و حتی چندهزار متری می‌رود و ریسک اطفای حریق را بالا می‌برد. اما نظر ایران با توجه به اینکه تجربه جنگ و آتش‌سوزی کشورما داشته‌ایم است که خطر مرتفع شده است. چینی‌ها دست به عصا و با احتیاط عمل می‌کنند. چینی‌ها بحث انفجار را مطرح می‌کنند. باید گفت طول کشتی ۲۷۴ متر بوده و حریق بزرگ رخ داده است. در این مورد ایران و چین اختلاف نظر دارند. اما ما فشار را از طریق همه ارگان‌ها به چین اعمال می‌کنیم و چین را تغییر خواهیم کرد.»

در حالی که هنوز کشتی نفتکش ایرانی در آتش می‌سوزد، سخنگوی شرکت ملی نفتکش از تعلل یاشاید کم‌کاری چینی‌ها سخن به میان آورد و گفت: «ما کمک از ژاپنی‌های کردیم» تاکمی به چینی‌ها برای تسریع در عملیات اطفا قدم وارد کنیم. طبق آخرین خبری که از این حادثه دریافت کردیم، متوجه شدیم شکافی در سمت چپ نفتکش ایجاد شده و آب به مخازن آن نفوذ کرده است و در حال حاضر نفتکش به حالت صاف درآمده است.»

بهرامی در پاسخ به این سوال که آیا طرف چینی همکاری لازم را برای اطفای حریق می‌کند یا خیر؟ پاسخ داد: «اختلاف نظرهایی بین تیم چینی و ایران وجود دارد. چینی‌ها حجم آتش و وجود مواد فرار را مطرح می‌کردند که تاشعاع چندصد متری و حتی چندهزار متری می‌رود و ریسک اطفای حریق را بالا می‌برد. اما نظر ایران با توجه به اینکه تجربه جنگ و آتش‌سوزی کشورما داشته‌ایم است که خطر مرتفع شده است. چینی‌ها دست به عصا و با احتیاط عمل می‌کنند. چینی‌ها بحث انفجار را مطرح می‌کنند. باید گفت طول کشتی ۲۷۴ متر بوده و حریق بزرگ رخ داده است. در این مورد ایران و چین اختلاف نظر دارند. اما ما فشار را از طریق همه ارگان‌ها به چین می‌آوریم تا چین را تغییر خواهیم کرد.»

اقتصاد سیاسی

محمد مالجو در گفت‌وگو با «اعتماد»

اعتراضات دی‌ماه را تحلیل کرد

صف آرایی ناگزیر طبقاتی

در سال‌های پس از جنگ تاکنون، تمام دولت‌ها به درجات گوناگون، نقش موثری در ایجاد اختلال در نهادهای حیات اجتماعی طبقات فرودست‌تر، داشته‌اند

عرب‌محمدی

اسماعیل محمدولی

حوادث دی‌ماه ۹۶ همه را غافلگیر کرد. چه آنها که از سال‌ها قبل نسبت به وقوع آن هشدار می‌دادند و چه کسانی که مسبب آن بودند. دکتر محمد مالجو در گفت‌وگویی تحلیلی با «اعتماد» تاکید می‌کند که ریشه این حوادث را باید در علل متنوعی جست. او سیاست‌هایی را بررسی می‌کند که در سال‌های پس از جنگ نه تنها دامنه‌های طبقات فرودست‌تر را گرفتند بلکه همزمان در آمدهای آنان را نیز کاهش دادند. مالجو به سلب مالکیت از این طبقات در سطوح و با شدت‌های مختلف اشاره می‌کند و حوادث دی‌ماه را در روبدادی می‌داند که پیشاپیش بسیار محتمل بود اما کسی نمی‌دانست چه زمانی و به چه ترتیبی و با چه شدتی به وقوع خواهد پیوست.

محمد مالجو در شهریور ۱۳۹۲ در مقاله‌ای با نام «تنش‌های بنیان‌کن» در نشریه «نقد اقتصاد سیاسی» منتشر بود: «به همان اندازه که مبادرت به واکنش دست‌جمعی فعالانه متشکل به صحنه گردانی نیروهای کارگری یا فعالان سیاسی چپ در میان مدت بسیار نامحتمل است، به نظر می‌رسد مبادرت به واکنش دست‌جمعی فعالانه نامتشکل در میان مدت به صحنه‌گردانی خودجوش قشرهای گوناگون چون حاشیه‌نشینان شهری و بی‌خانمان‌ها فروشندگان خرده‌پای دوره‌گرد و دست‌فروشان و مهاجران قفقازنده روستایی و مهاجران فلاکت‌زده خارجی و متکدیان و بیکاران و کارگران روزمزدی که غالبا با بلیه بیکاری دست‌به گریبانند. چنین واکنشی در قالب آنچه در علوم اجتماعی شورش‌های نان نامیده می‌شود امکان ظهور دارد. شورش‌های نان هنگامی محتمل خواهند بود که از یک سو نیروسپوس در حوزه اقتصاد داخلی نتواند نرخ رشد اصابت تنش‌های طاقت‌فرسای اقتصاد داخلی به طبقات فرودست‌تر اجتماعی را مهار کند و از دیگر سو انواع نیروهای سیاسی و اجتماعی معترض نیز که بر کنار از هیات حاکمه هستند نتوانند تارضایتی‌های اقتصادی و اجتماعی و سیاسی جاری را در جهت نوعی از تغییر هدفمند در حوزه سیاست داخلی سازمان‌دهی کنند. شورش‌های نان به یک معنا محصول ناتوانی توأمان بورژوسپوس و اپوزیسیون است، محصول مشترک دو نوع عجز، عجز بورژوسپوس در حوزه اقتصاد داخلی و عجز اپوزیسیون در حوزه سیاست داخلی.»

این اقتصاددان در گفت‌وگوی پیش رو مجموعه سیاست‌هایی را تحلیل می‌کند که کشور را به سمت حوادث دی‌ماه ۹۶ هدایت کرد. مالجو با برشمردن راهکارهایی برای مهار شدت بحران، درباره آینده‌ی دو جناح سیاسی هشدار می‌دهد. روزنامه اعتماد لازمه‌ی تذکر می‌داند این گفت‌وگو شروع سلسله مصاحبه‌هایی است برای تحلیل اقتصادی وقایع دی‌ماه که در آنها سعی می‌شود نظرات کارشناسانی با گرایش‌های متفاوت فکری نشر داده شوند.

■ همکاران شما درباره علت اعتراضات اخیر اختلاف‌دار نظر دارند. شما اعتراضات را سیاسی می‌دانید یا اقتصادی؟

بله، دست می‌گویید. از باب نمونه، آقای احمد میدری، معاون وزیر کار، هفته پیش در بحثی خطاب به رسانه‌های دست‌راستی منال فارس و صداوسیما گفت که «تمام پنج سال شبانه‌روز در جامعه پمباز یأس گردید! امروز بورد جمعش کنید!» این نگاه اکثرا اعتراضات خیابانی را نه سیاسی بلکه محصول سیاسی کاری یک جناح می‌داند. محتمل است وقت شروع ناآرامی‌های دی‌ماه را سیاسی کاری یک جناح بر ضد جناحی دیگر تعیین کرده باشند! اما علت گسترش ناآرامی‌ها را باید در جایی دیگر جست‌وجو کرد. نگاه‌هایی از نوع نگاه آقای میدری که فقط بر نقطه عزیمت اعتراضات تمرکز می‌کنند هیچ پرتوی بر علت شاعه‌شان نمی‌افکنند و درک ما از وضعیت‌ها را تعمیق نمی‌بخشند. ناآرامی‌های دی‌ماه، بنا بر این، محصول انباشت پیامدهای برآیند اختلالات بروا و سهمگینی بوده است که تمام دولت‌های پس از جنگ در اصلی‌ترین نهادهای حیات اجتماعی شهروندان پدید آورده‌اند. این جا هم باید مولفه‌ای اقتصادی در بین است و هم پای مولفه‌های سیاسی. جرقه ناآرامی‌ها و بخش مهمی از نیروی محرکه انباشه‌شدن در حوزه اقتصادی رقم خورد اما آنچه شعله‌های ناآرامی‌ها را دامن‌زد کرد نارضایتی از نارضایتی از حداقل‌های از حقوق مدنی و سیاسی شهروندی هم بود. به این معنا ناآرامی‌ها هنجلی مجموعه عظیمی از گلامندی‌های اقتصادی و سیاسی بوده است.

■ آیا شما اعتراضات اخیر را طبقاتی می‌دانید؟

قطعا. نباید تردام. طبقاتی‌ترین بدیده تمام سال‌های پس از انقلاب، به گمان من، ناآرامی‌های دی‌ماه ۹۶ است. خصلت طبقاتی ناآرامی‌ها عیان است و ما به عریان‌ترین شکل‌ها شاهد نوعی صف‌آرایی طبقاتی بودیم. اینکه آلبوته درهم‌تنیده با سایر عوامل غیرطبقاتی نیز بوده است. اینجا با مرحمی مواجهایم که سازوکارها و سیاست‌های اقتصادی داخلی پس از جنگ حامل نقش‌هایی را بر آنکه اختیاری در انتخاب‌شان داشته باشند، از قرار سرشان بر دوش‌شان گذاشته است. این دسته ناهمگن از دامنه‌ی مواجهایم به سازوکارها و سیاست‌های اقتصادی داخلی پس از جنگ حامل نقش‌هایی را که در برابر اختیاری در انتخاب‌شان داشته باشند، از قرار سرشان بر دوش‌شان گذاشته است. این دسته ناهمگن از دامنه‌ی مواجهایم که